

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT
 Drie maal per week 55 franks per jaar.
 Twee " " " 35 " " "
 Een " " " 25 " " "
 Een blad afzonderlijk 1 1/2 centiem.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen. 1 1/2 centiem per drukregel.
 Reclamen, vonnissen en andere artikelen vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 20 APRIL.

De Kamer.

Brussel, 19 april.

De zitting van gisteren ving aan met een tusschegeval, betreffende den persoonlijken dienst. M. d'Oultremont heeft verklaard dat hij voor het oogmerk er van af zag zijn ontwerp neer te leggen.

Die beslissing is toe te schrijven aan het weinig gunstig oordeel dat het ontwerp ontving, langs den eenen kant van den heer Frère en de linkerzijde en langs den anderen kant van het gouvernement en zekere leden der rechterzijde.

Toch ziet hij niet af van zijn plan ; hij zal dit leste omwerken en het verder in de dagbladen, aan de beoordeeling van het publiek overlaten.

M. Frère kwam in de zitting toen M. d'Oultremont zijne redevoering eindigde.

Hij zegde dat men zich vergist over den zin der opmerkingen, door zijne vrienden gemaakt en vooral door M. Neufjan.

M. Frère voegt er bij dat hij, in deze kwestie, aan zijne politieke vrienden, alle vrijheid van handelen heeft gelaten.

Hij zal op die vrijheid niet drukken. Wat hem aangaat, hij heeft reeds zijn gedacht over den persoonlijken dienstplicht doen kennen.

Kortom, hij voorbehoudt zich zijne vrijheid van denkwijze.

Algemeen beschouwt men die verklaring als eene kieswerkering.

M. Frère vraagt om te kunnen antwoorden op de redevoering van M. Billaut.

« Nooit, zegt hij, heb ik de radikalen ondersteund, en deze hebben mij altijd bevochten. Van dat oogdenk ik men niet zeggen dat ik met hen hand in hand ging. »

De zitting duurt voort.

Kiezing te Brussel.

Men schrijft ons uit Brussel dat M. Van der Smissen waarschijnlijk zijne demissie niet zal geven. Het is op aanraden zijner advocaten dat hij aldus handelt.

Het zal aldus moeilijk worden voor de liberalen zich te verstaan ; tenzij M. Buls de plaats overlaten aan M. Janson of dat Janson zich terug trekke voor M. Buls.

De brusselsche liberalerij speelt daar eene belachelijke comédie.

Kieskroniek.

De Etoile klaagt steenen uit den grond over den iever (?) der afdeelingen van de Associations liberales.

Op eene vergadering, waar zij bijeengeroepen waren, schitterden een aantal voorzitters door hunne afwezigheid.

Twee reddenars verdedigden de kandidatuur van M. Buls, doch de meerderheid viel meer in M. Janson, welke dan ook als kandidaat aan de algemeene vergadering zal voorgesteld worden.

Men leest in het Maseycker Weekblad :

De brug over de Maas te Maseyck, zal dan eindelijk, binnen een paar weken, worden aangelegd, dank aan de heeren Cornesse en de Grunne, die geene pogingen spaarden om aan onze stad dezelve te bezorgen.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het Hotel de l'Europe den 20 MEI aanstaande.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Brussel :

Een brand is vrijdag ontrent den middag in het gesticht uit Sint-Helena-eiland, te Anderlecht uitgebroken. De heve, de schuur en den paardenstal liggen in asch. De pompiers zijn er kunnen in slagen om den molen, de estaminet, de woning en den veestal te bevrijden. De schade is aanzienlijk.

Als men te Brussel niet stapelzot wordt, kennen wij er niets meer van. Wij hebben gemeld dat de karavaanstoot van halfvasten den 2 met zal uitgaan. Nu heeft M. Buls de brusselsche toegelaten op dien dag gemaskeerd nit te gaan...

Men kondigt het verschijnen aan van twee onafhankelijke dagbladen. Het eene zou het bijzonder orgaan zijn der onafhankelijke groep van Brussel, alsook die der provincien, als van Soignes, Jumet, enz. Het zal een blad zijn voor geheel het land. Het andere zou zich meer bij de brusselsche belangen bepalen, en een aantal kleine bladen als de Réveil en andere vervangen.

Men schrijft uit Antwerpen :

Het zoo lang besproken huwelijk van M. Delvaux met mad. Bernays is volbracht. Het is vrijdag laat in den achternoon in het stadhuys en in den vooravond in St-Josephkerk voltrokken. Wat M. Ed. Pecher aangaat, die is inderdaad, reeds eenige dagen geleden naar Rio vertrokken.

M. De fusseaux, schrijver van den gekenden *katechismus*, zal voor de uitgaaf van dit schrift, voor de assisen moeten verschijnen.

— *Tusschen man en vrouw.* — Gister, in den valavond, kwam eene groensel-vrouw, eenen kruiswagen met groensel geladen voerende uit de Hoogpoort naar de groenselmarkt te Gent.

Op den hoek gekomen begon de vrouw, die redelijk erg bedronken was, aardige slingeringen te maken, tot zij eindelijk hals over kop tuimelde, met kruiswagen, groenten en alles.

Daarop kwam haar man toegeschoten, die ook al Bacchus aangesproken had en begon haar te beukken. De vrouw weerde zich en van krakelen kwam vechten, zoodat zij de wraak man en vrouw — onder het gelach der omstaanders — al worstelende samen in de grep rolden.

Zulke openbare staaltjes van echtelijke overrekenen kunnen zich niet te zelden voordoen.

— Men schrijft uit Brugge :

Een soldaat der ruitrij die in 't hok zat, heeft gepoogd zijne gevangenis in brand te steken. Ten dien einde had hij reeds het vuur aan zijn bed gestoken. Gelukkig heeft men hijsdijds hulp kunnen brengen, zoo niet ware hij zelf het eerste slachtoffer van zijne misdadige poging geworden.

— Men schrijft uit Erveloo :

Een man met één been, die voor de landlooperij aangehouden en opgesloten was, is er in gelukt eene gang onder den muur zijner gevangenis door te graven en dan langs eene naastliggende kamer door den waaijer eener deur te ontsnappen.

— Men schrijft uit Charleroi :

De afgelopen week is onder opzicht van nijverheid beter geweest dan men dit had kunnen verwachten. De fabrieken hebben weer talrijke bestellingen ontvangen en het werk wordt algemeen hernomen. Ook zijn er groote verzendingen van stekelen gedaan. De Engelschen hebben gebruik gemaakt van de rampen, en de levering der bestellingen aan de overrengelkomene prijzen geëischt, om zelf hunne verkoopprijzen te verhoogen. Uit Parys en de Vereenigde-Staten zijn ook weer vele bestellingen aangekomen.

— In de statie van Marchiennes is maandag morgen een werkman van eenen rollenden wagen gevallen en onder de wielen verpletterd.

— Lokeren, den 25 augustus. — M. Pelerin, apotheker, rue de l'Écuier, te Brussel. De ondergeteekende verklaart gezezen te zijn door de Zwitsersche Pillen, van eene maagkwaal, waaraan hij 25 jaar lijdende was. Joseph Dumortier.

— *Moordanslag door den uitloeker Van der Smissen gepleegd op zijne vrouw.* — Tot nu toe laten de tijdingen over den toestand van Mad. Van der Smissen de geneezing verhoopen. De geneesheeren Lambotte en Marchal hebben eene derde nittapping van bloed uit de longen gedaan. De toestand blijft voldoende. Na de operatie was de lijderes zeer verlicht. De koorts neemt op gevoelige wijze af.

De nacht van donderdag tot vrijdag is goed geweest. 's Morgens was de koorts zeer gematigd. De toestand is dus gunstig, maar daaruit volgt niet dat men kan zeggen dat de ziekte buiten gevaar zij. De geneesheeren vreeszen nog altijd dat het waterachtig bloedvocht dat stil aan in het borstvlies leek, etterig zou kunnen worden en een erg fleuris zou kunnen doen ontstaan. Tot nu toe is verwickeling nog niet gekomen, maar zij maakt niet te min een erg voorwerp van vrees uit die maar binnen eenige dagen zal kunnen voorbij zijn.

Er gebeurt in de drukpers ten opzichte van Van der Smissen iets oprecht droevigs — om niets meer te zeggen. Sommige dagbladen maken op hune wijze het proces van den beschuldigde: dezen spreken hem vrij van heden af, terwijl anderen hem veroordeelen en voor hem de strengste straffen inroepen. Van beide kanten gebeurt zulks met eenen drift, die weinig betaamt in deze droevige zaak, welke zoozeer aller harten heeft ontroerd. De dagbladen die aldus op hune wijze een proces veroordeelen, zonder al de bestanden deelen in de handen te hebben, gaan stellig hune rol te buiten. Van der Smissen zal door eene jury beoordeeld worden, bestaande uit 12 goede en by 5 burgers, wier geest ongetwijfeld den invloed kan en moet ondergaan van de artikelen, die zij schier alle dagen lezen.

Welk verdediger zal bij machte zijn, in de verhoorzaal van het assisenhof, dien invloed dag per dag bewerkt, te vernietigen? In geen proces zal de openbare denkwijze dus zoo zeer drukken op het oordeel van den jury en nogtans vraagt de wet hem, niet te luisteren naar de stemmen van buiten. Maar hoe zich aan die stemmen onttrekken? De heeren die zullen geïnteresseerd worden om als juryleden te zetelen, lezen de dagbladen en vormen zich dus van nu af, zonder dat zij het zelve willen of weten, een oordeel. Het is zeer te betreuren dat sommige dagbladen rechter willen zijn en zich zoo hartstocht-lijk toonen voor of tegen den beschuldigde. Zij zouden meer eerbied moeten toonen voor het gerecht, dat alleen de zware taak ten laste heeft om te oordeelen, het is te zeggen te ontsaan of te straffen.

De dagbladen hebben, onzes dunks, in deze zaak niets anders te doen dan de feiten te vermelden, gelijk zij zich voordoen, zonder beschouwingen er bij te voegen, in welken zin dan ook. Zoo doende, zal iedereen — ook de jury — zich een oordeel kunnen vormen, welk niet vervalscht zal zijn door de driften van de dagbladpers.

Het mag niet gezegd worden dat eene vrijspraak

van Van der Smissen, of eene veroordeeling een werk is, welk de dagbladen op hun geweten moeten nemen.

Het eenige dat wij in deze zaak mogen doen is hopen en vurig wenschen dat mad. Van der Smissen terug herstellen ; om redenen van menschlievendheid mogen wij dien wensch vormen. Mad. Van der Smissen is moeder ; spare de hellel haar kind van de ramp op den ouderdom van vier-vijf jaren moederloos te worden ; zij is echtgenoot ; zij liet haar gezind om, hoe lief en weerd haar man voor haar is geweest, voor hem te mogen spreken gelijk haar hart het haar zal geven.

Van der Smissen heeft gisteren een langdurend onderhoud met zijnen verdiger M. Lejeune gehad. Van der Smissen mag boeken in de gevangenis doen komen. Zijn bediende, die alle dagen zijne bevelen in de gevangenis komt halen, heeft hem gisteren de volledige werken van Causciance gebracht en een werk over wettelijke geneeskunde door Ambroise Tardieu.

Zaterdag morgen heeft mad. Van der Smissen voor de eerste maal een stukje duif kunnen eten. De geneesheeren Marchal en Lambotte blijven nog altijd schier gestadig bij de ziekte, die zij aan de dood betwisten met eene bewonderenswaardige toewijding.

De ziekte, nu de koorts verdwenen is, gevoelt zich buitengewoon zwak. Tot nu toe heeft het geveerde fleuris zich nog niet voorgedaan en men begint goede hoop te hebben dat die verwickeling niet komen zal.

De geneesheeren blijven zeer streng verbieden dat mad. Van der Smissen bezoeken zou ontvangen.

— *Anarchistische beweging.* — Men verzekert aan de Gazette de Moas dat Defuisseaux en Fanyanx een proces inspannen tegen generaal Van der Smissen voor onwettige aanehouding.

De twee heethoofden zouden zich tot doordrijving van dit plan tot M. Bara gewend hebben maar deze heeft hen, zoo het schijnt, naar Janson verzonden.

Het parket van Brussel spant vervolgingen in tegen verscheiden socialistien, die op de leste meeting het hooge woord voerden.

Onder dezen noemt men de *citoyens Cools* en Kats, voor belediging tegen den koning en het leger, en opluising tot geweld.

Uit Charleroi meldt men geene verbetering ; intogende men meldt verschillende putten waar die werklieden den arbeid staken.

De personen die te Ronse voor de werkstaking naar het stadhuys geïnteressen werden, zullen dinsdag aanstaande voor de korrektonneele rechtbank van Audenaarde verschijnen.

De aangehouden van vrijdag zijn in vrijheid gesteld.

De fabrikanen verbieden aan hune werklieden *Voortuit* te lezen, en deel van die vereeniging te maken.

— De verleden week, om 5 1/4 ure 's morgens, heeft het parket van Charleroi huiszoekingen gedaan bij al de bewoners van het gelucht Bois de Rausart, om voorwerpen te zoeken gestolen in het huys van den heer Fromont, dat geplunderd werd.

De procureur des konings had 70 gendarmen en 150 man troepen bij zich ; hij, de onderzoeksrechter en de greffier samen elk 70 man mede en begonnen de huiszoekingen.

Men kan denken wat ontsietenis in het dorp heerschte, waar meestal de inwoners uit hun bed geklopt werden.

Om 11 uren waren de huiszoekingen gedaan ; talrijke gestolen voorwerpen werden aangeslagen.

Drie aanehoudingen werden aanstands gedaan, de aangehouden mijwerkers werden naar de gevangenis overgebracht en daar onderhouden.

Het getal werkstakers vermeerderd te Sprimont. 200 werkstakers hebben vrijdag Sprimont verlaten en Comblan doorkruist. Zij waren kalm.

De gendarmen van Verviers hebben een dezer laatste dagen een troep van niet minder dan 50 duitsehe landloopers over de grenzen gebracht. Acht hunner, groote sterke kerels, keerden onmiddellijk terug naar de gemeente Welkenraedt, waar zij hune bedelarijen met bedroevigen herbergonnen. Het heeft veel moeite gekost om hen opnieuw aan te houden. Zij zullen binnen kort voor de korrektonneele rechtbank verschijnen.

— *Leefstijf van een kanon.* — Wil men weten hoe lang een kanon dienst kan doen? Twaalf seconden !... Onmogelijk ! roept men uit. Welnu, de kogel blijft er gedurende het schot een twee honderd vijftigste deel van een seconde in, en daar een kanon van het beste metaal na 5000 schoten versleten is, duurt zijn wezenlijke dienst maar twaalf seconden.

mogen brengen. Sophie is eene zeer liefderijke moeder en zoo bezorgd voor hare jonggeborenen, dat zij bij ontijdig bezoek, met angst de kleinen her- en derwaarts zou dragen, en zelfs doodden. De jonge leeuwjes zijn een dag of twaalf blind ; doch drie weken oud, beginnen zij reeds te loopen en eene week later zijn ze zoo slug te been, dat moeder naar hartelust met hen kan rollen.

Frankryk.

Een verschrikkelijk ongeluk is te Ajaccio, eiland Corsika, voorgevallen : een huis, 5 verdiepingen hoog, is plotselings ingevallen. Tot hiertoe heeft men reeds 5 doodden en een groot aantal gekwetsten onder de puinen uitgehaald ; de ontzuimingswerken worden ieverig voortgezet. De bevolking is verslagen ; een onderzoek, naar de oorzaak van dit droevig ongeluk, is op staanden voet ingesteld. Volgens een later telegram zou het aantal doodden reeds negen bedragen.

— *Later.* — Ziehier nadere bijzonderheden over die schrikkelijke gebeurtenis, die Ajaccio in opschuldiging heeft gebracht.

Het ingestorte huis is gelegen in de Feschstraat 24, kelt zes verdiepingen en was door meer dan twintig huisgezinnen bewoond. Het ongeluk had plaats ten 6 ure ; al de verdiepingen zijn de eene op de andere gevallen als een kaartenhuys.

Een klein gedeelte der woning is recht gebleven, zoodat een groot aantal inwoners gered bleven, terwijl de kamers daerboven mee in de diepte zkten. De opruiming is donderdag begonnen ; men vond weldra 5 doodden, daarna 11, gisteren was het aantal tot 16 gekomen. De gekwetsten werden in groot getal naar het gasthuys gebracht, alwaar er twee overleden zijn, wat het cijfer der doodden op 18 brengt. Er ontbreken nog 9 inwoners, die men denkt allen onder de puinen te zijn omgekomen.

De inwoners der naburige huizen hebben last gekregen te vortrekken, daar die woningen als bouwvallig werden aanzien. Dat is een goede maatregel want gisteren zijn er in het nummer 26 insgelijks twee verdiepingen ingestort.

Spanje.

MOORD OP EENEN BISCHOP.

Een telegram, gisteren uit Madrid ontvangen, kondigt eenen moord aan, schier zonder voorgaande, in de annalen der misdaden.

Op het oogdenk dat de bisschop van Madrid, de kathedraal binnenging, heeft een geestelijke drie vervalschen op hem gelost ; de bisschop viel op den grond.

Madrid, 18 april, 11 ure 's avonds.

De aanslag op het leven van den bisschop is niet geschied in de kerk, doch op het oogdenk dat de prelaat nit zijn rijtuig stapte, om in de kathedraal te treden.

De dader van den moord is de genaamde Galote, oud 45 jaren, groot, sterk, met een koel voorkomen. Met ongeteekende brieven had hij aan al de dagbladen der hoofdstad zijn voornemen te kennen gegeven.

Hij heeft in de kerk een gansche uur op den bisschop gewacht ; toen de prelaat afstapte, ging hij recht op hem toe, om in zijne handreiking van priester, den bisschoppelijken ring te kussen. Toen loste hij drie schoten op den prelaat en wanneer hij deze zag neervallen, keerde hij zijn wapen tegen zichzelf.

Op hetzelfde oogdenk werd hij ontwapend en aangehouden.

De woedende menigte wilde op staanden voet de lynchwet toepassen, en slechts mit de grootste moeite kon men den moordenaar naar de gevangenis voeren.

Het verhoor van Galote heeft weinig aan het licht gebracht ; hij heeft alleen zijne misdaad bekend en verklaard haar met voorbedachten rade gepleegd te hebben.

De bisschop is niet dood, en de geneesheeren hopen zelfs hem te redden. Hij is in de sakristij opgenomen, in afwachting dat men hem naar het bisschoppelijk paleis kunne overvoeren.

In den avond is de pauselijke zegening te Madrid aangekomen, koningin Christina zond van nu tot nu kammerheeren, om nieuws over den toestand van den gekwetste te vernemen.

Markies de Xiquena, M. Sagasta, minister-zitter en de mincus brachten hem insgelijks bezoeken.

De bisschop, eerste titularis van het bisdom Madrid is een alom geroemd man, gekend voor zijne gematigde politieke denkwijze. Hij werd in 1875 tot bisschop van Salamanca verheven.

Madrid, maandag 19 april :

De toestand van den bisschop is sedert dezen morgen zeer verergerd ; men wanhoopt bijna hem te genezen.

De geneesheeren pogen den kogel nit de wonde te trekken.

De moordenaar heeft rustig geslapen ; en toont veel onverschilligheid.

Galote is een priester die nit oorzaak van zijn slecht gedrag, van zijn ambt wederroepen was. Alles doet denken dat zijne geestvermogens gekrenkt zijn.

BUITENLAND.

Nederland.

Het talrijk gezin van den dierentuin te Amsterdam is weer vermeerderd. De leeuwin Sophie, reeds in het gelukkig bezit van een elftal jongen, is opnieuw moeder geworden, naar vermoed wordt van een dier. Er zullen nog een paar weken moeten verlopen eer zelfs hare beste vrienden een bezoek in de kraamkamer zullen